

Asia: VN/19415/2025

Lausuntopyyntö hallituksen esitysluonnoksesta laiksi liikenteen palveluista annetun lain muuttamisesta ja eräksi siihen liittyviksi laeiksi (Kuljetusalan sääntelytoimet)

Lausunnonantajan lausunto

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään

Epic Autokoulu Oy:n edustajina haluamme esittää näkemyksemme seuraaviin ehdotuksiin hallituksen esityksessä:

1. Vaihtoehtoisilla polttoaineilla toimivien 4250 kg painavien ajoneuvojen kuljettaminen B- ja BE-luokan ajo-oikeudella
2. Ajokokeen vastaanottajien kelpoisuusvaatimusten keventäminen
3. Viranomaisten valvontaoikeuksien vahvistaminen
4. Siirtymäaika ja tiedottaminen alan toimijoille

1. Vaihtoehtoisilla polttoaineilla toimivien ajoneuvojen kuljettaminen B- ja BE-kortilla

Ympäristöystävällisten ajoneuvojen yleistymistä tukevat toimet ovat kannatettavia, mutta ehdotettu poikkeus, joka mahdollistaisi jopa 4 250 kg painavan ajoneuvon kuljettamisen B-luokan ajokortilla, herättää huolta ajoturvallisuuden näkökulmasta.

Isompi ja painavampi ajoneuvo vaatii kuljettajalta enemmän taitoa ja ymmärrystä ajoneuvon käsittelystä, jarrutusmatkoista, kuorman vaikutuksesta ajettavuuteen sekä ajoneuvon ulottuvuuksista. B-luokan ajokorttikoulutus ei tällä hetkellä kata riittävästi näitä osa-alueita. Siksi pidämme tärkeänä, että mahdollinen poikkeus toteutetaan siten, että kuljettajan osaaminen

varmistetaan esimerkiksi pakollisella lisäkoulutuksella. Lisäkoulutus voisi olla esimerkiksi kahden tunnin mittainen. Tämä olisi linjassa liikenneturvallisuuden vaalimisen kanssa.

2. Ajokokeen vastaanottajien kelpoisuusvaatimusten keventäminen

Esityksessä ehdotetaan, että ajokokeen vastaanottajalta ei enää vaadittaisi kahden vuoden voimassa ollutta liikenneopettajalupaa. Tämä tarkoittaisi, että Ajovarmalla voisi tulevaisuudessa toimia tutkinnonvastaanottajana henkilö, jolla ei ole lainkaan kokemusta liikenneopettajana.

Ymmärrämme, että taustalla on pyrkimys ratkaista tutkinnonvastaanottajien saatavuusongelmaa, joka on ollut haaste jo pitkään. Vaikka rekrytoinnin helpottaminen on sinänsä positiivinen ja kannatettava tavoite, olemme huolissamme ajokokeiden laadun ja yhtenäisyyden säilymisestä. Ajokokeen vastaanottaminen vaatii pedagogista silmää, kykyä arvioida kuljettajan osaamista kokonaisvaltaisesti sekä ymmärrystä liikenneopetuksen käytännöistä. Nämä ovat taitoja, joita ei välttämättä kehity ilman käytännön kokemusta liikenneopettajana. Olemme havainneet jo nyt haasteita ajokokeiden tasalaatuisuudessa eri paikkakuntien ja tutkinnon vastaanottajien välillä. Mikäli vaatimus kokemuksesta liikenneopettajana poistettaisiin, näemme todennäköiseksi, että tasalaatuisuus heikkenisi merkittävästi ja päättyisi ajokokeen suorittajan kannalta kestävämmälle tasolle.

Sen sijaan pidämme järkevänä ehdotusta, että suullisen teoriakokeen voisi jatkossa vastaanottaa nimetty henkilö, joka ei ole ajokokeen vastaanottaja. Tämä keventäisi prosessia ilman, että se vaarantaa kokeen laatua tai arvioinnin luotettavuutta. Lisäksi muutos voisi osaltaan helpottaa tutkinnonvastaanottajista vallitsevaa pulaa: kun suullisten teoriakokeiden vastaanottaminen ei enää sidottaisi tutkinnonvastaanottajien kalentereihin, heidän työaikaansa vapautuisi enemmän ajokokeiden vastaanottamiseen liikenteessä. Tämä olisi erityisen hyödyllistä ruuhka-aikoina ja alueilla, joilla tutkintopalveluiden saatavuus on jo ennestään haasteellista.

3. Viranomaisten valvontaoikeuksien vahvistaminen

Pidämme kabotaasisääntelyn ja kuljettajatodistusten osalta esitettyjä tarkennuksia hyvinä. Kun sääntely on selkeää ja valvontakäytännöt yhtenäisiä, voimme autokouluna nojata koulutuksessa johdonmukaiseen ja ajantasaiseen sääntöpohjaan. Tämä helpottaa kuljettajien vastuiden ja velvoitteiden ymmärtämistä ja tukee sääntöjen sisäistämistä.

Pidämme tärkeänä, että kuljettajatodistuksen ja muiden kuljetusasiakirjojen sähköinen esittäminen hyväksytään virallisesti osana valvontaa. Tuemme vahvasti digitalisaatiota. Kun sääntely tukee sähköisten dokumenttien käyttöä, se helpottaa sekä kuljettajien että viranomaisten työtä ja tukee modernia liikennealan kehitystä.

Toivomme, että valvontaoikeuksien vahvistamisen yhteydessä huolehditaan myös siitä, että alan toimijoille tiedotetaan selkeästi uusista velvoitteista ja käytännöistä. Tämä tukee yhtenäisyyttä ja sujuvaa siirtymää muutoksiin.

4. Siirtymäaika ja tiedottaminen alan toimijoille

Pidämme ensisijaisen tärkeänä, että esityksen mukaisiin muutoksiin varataan riittävä siirtymäaika ja että alan toimijoille tiedotetaan selkeästi ja kattavasti muutosten sisällöstä, aikataulusta ja käytännön vaikutuksista.

Autokoulut ovat keskeisessä roolissa kuljettajien koulutuksessa ja ohjauksessa, ja siksi on olennaista, että meillä on ajantasainen ja ymmärrettävä tieto lainsäädännön muutoksista. Tämä koskee erityisesti ajokorttiluokkien laajennuksia ja ajokokeen vastaanottajien kelpoisuusvaatimuksia, jotka vaikuttavat suoraan koulutussisältöihin ja yhteistyöhön Ajovarman kanssa.

Toivomme, että tiedottaminen toteutetaan monikanavaisesti ja ajoissa esimerkiksi viranomaisten verkkosivuilla, sähköpostitse, koulutustilaisuuksin ja yhteistyössä alan järjestöjen kanssa. Hyvin suunniteltu tiedotus tukee muutosten sujuvaa käyttöönottoa, vähentää epäselvyyksiä ja varmistaa, että kaikki toimijat voivat valmistautua muutoksiin asianmukaisesti.

Yhteenveto

Kannatamme ympäristöystävällisten ajoneuvojen käytön edistämistä, mutta kuljettajien ajotaito ja liikenneturvallisuus suhteessa ajoneuvon vaatimuksiin eivät saa vaarantua. Ajokokeen vastaanottajien kelpoisuusvaatimusten keventämisessä on löydettävä tasapaino saatavuuden ja laadun välillä. Toivomme, että päätöksenteossa huomioidaan myös autokoulujen näkökulma ja syvälinen käytännön kokemus kuljettajakoulutuksesta.

Eloranta Elli
Epic Autokoulu Oy